

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA

TEISĖS GRUPĖ

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS MOKSLO IR STUDIJŲ ĮSTATYMO NR. XI-242
9, 74, 75, 77, 82, 83 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO, PAPILDYMO 83-1 STRAIPSNIU IR 76
STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMO PROJEKTO**

(toliau – Projektas)

(TAP-18-2323; TAP-18-2324;

18

TAIS Nr.:

-15442)

2019-01-10 Nr.NV-78

Vilnius

Įvertinę Projekto atitiktį įstatymams, bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Aiškinamajame rašte nurodyta, kad planuojama, kad sutartys su valstybinėmis aukštosiomis mokyklomis būtų sudarytos ir aukštojo mokslo plėtros rodikliai būtų nustatyti 2019 metais 2020–2022 metų laikotarpiui. 2021 metais (t. y. pasibaigus pirmiesiems sutarčių ir aukštojo mokslo plėtros rodiklių įgyvendinimo metams) būtų įvertinami veiklos rezultatai. 2022 metų valstybės biudžete pagal juos būtų paskirstytos lėšos valstybinėms aukštosioms mokykloms. Pažymėtina, kad Projekte siūloma nustatyti, kad Projekto 8 straipsnis, kuriuo Mokslo ir studijų įstatymas (toliau – Įstatymas) pildomas 83¹ straipsniu įsigalioja 2019 m. rugsėjo 1 d., tačiau jokių 83¹ straipsnio taikymo nuostatų Projekte nenustatoma. Manome, kad toks teisinis reguliavimas stokoja aiškumo ir apibrėžtumo. Pažymime, kad Konstitucinis Teismas 2016 m. gruodžio 7 d. nutarime pažymėjo, kad teisinio aiškumo ir apibrėžtumo imperatyvų privalu laikytis ir nustatant įstatymo įsigaliojimo ir įgyvendinimo tvarką. Siūlytume papildyti Projekto 9 straipsnį nuostatomis dėl 83¹ straipsnio nuostatų taikymo (įgyvendinimo).

2. Siūlytina įvertinti Projekto 2 straipsniu keičiamo Įstatymo 74 straipsnio 2 dalies 5 punkto, pagal kurį valstybės biudžeto lėšos mokslo ir studijų institucijoms skiriamos valstybės paskoloms arba valstybės remiamoms paskoloms, santykį su Įstatymo 81 straipsnio 2 dalimi, kurioje nustatyta, kad valstybės paskoloms arba valstybės remiamoms paskoloms teikti ir jų administravimo išlaidoms padengti gali būti naudojami Valstybiniam studijų fondui šiam tikslui skirti valstybės biudžeto asignavimai.

3. Projekto 2 straipsniu keičiamo Įstatymo 74 straipsnio 2 dalies 4 punkte siūloma nustatyti, kad valstybės biudžeto lėšos mokslo ir studijų institucijoms skiriamos geriausių studijų rezultatus pasiekusių valstybės nefinansuojamose studijų vietose studentų sumokėti studijų kainai kompensuoti. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad, pagal Už studijas sumokėtos kainos kompensavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. kovo 1 d. nutarimu Nr. 149, nuostatas valstybės biudžeto lėšos, skirtos už studijas sumokėti kainai kompensuoti yra skiriamos Valstybiniam studijų fondui, kuris administruoja už studijas sumokėtos kainos kompensavimą.

Pažymėtina, kad aiškinamajame rašte nėra nurodyta, kad planuojama keisti Už studijas sumokėtos kainos kompensavimo tvarkos aprašą.

4. Projekto 5 straipsniu keičiamo 77 straipsnio 4 dalį siūlytina suderinti su nuo 2019 m. sausio 1 d. įsigaliojusiais šio straipsnio pakeitimais (įstatymas Nr. XIII-1658).

5. Siūlytina patikslinti Projekto 3 straipsniu keičiamo Įstatymo 75 straipsnio 1 dalies 5 punkto nuostatą „kitoms reikmėms“, kuri yra pernelyg plati. Svarstyti ar neturėtų būti tikslinama taip pat ir Projekto 2 straipsniu keičiamo Įstatymo 74 straipsnio 2 dalies 7 punkto nuostata „kitoms reikmėms, susijusioms su mokslo ir studijų institucijų vykdoma veikla“, nurodant Įstatymo 4 straipsnio 12 dalyje apibrėžtą *pagrindinę* mokslo ir studijų institucijų veiklą (t.y. studijų vykdymas ir su studijomis susijusi veikla ir (arba) moksliniai tyrimai ir eksperimentinė plėtra).

6. Projekto 8 straipsniu pildomo Įstatymo 83¹ straipsnio 3 dalyje vietoj žodžio „nurodytus“ įrašytina „nurodytų“.

7. Vadovaujantis Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298 „Dėl Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų patvirtinimo“, 31.1 papunkčiu, žodis „ĮSTATYMAS“ turi būti nukeliamas į kitą eilutę.

8. Atsižvelgiant į pasikeitusį Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos pavadinimą, tikslintinos Projekto ir lydimųjų dokumentų nuostatos, kuriose nurodytas nepakeistas Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos ir švietimo, mokslo ir sporto ministro pareigų pavadinimas.

9. Projekto 9 straipsnio 2 ir 3 dalyse brauktinas įstatymo numeris – „Nr. XI-242“.

Dėl aiškinamojo rašto:

10. Projekto 6 straipsniu keičiamo Įstatymo 82 straipsnio 3 dalyje siūloma nustatyti, kad vienam studentui tenkančių valstybės biudžeto lėšų, skiriamų studentams skatinti, dydį tvirtina Vyriausybė (taip nurodyta ir aiškinamojo rašto 11 punkte). Atsižvelgiant į tai, siūlytina patikslinti aiškinamojo rašto 4 punkto sakinį, kuriame nurodyta, kad šį dydį tvirtins švietimo ir mokslo ministras.

Dėl Vyriausybės nutarimo projekto:

11. Siūlytina 2 punktą išdėstyti taip: „Įgalioti švietimo, mokslo ir sporto ministrą, o jam negalint dalyvauti – švietimo, mokslo ir sporto viceministrą, atstovauti Lietuvos Respublikos Vyriausybei, svarstant nurodytą įstatymo projektą Lietuvos Respublikos Seime“.

Dėl susijusių aspektų:

12. Švietimo, mokslo ir sporto ministerija yra parengusi ir 2018-12-28 pateikusi derinti suinteresuotoms institucijoms kitą Mokslo ir studijų įstatymo pakeitimo projektą (TAIS Nr.: 18-15479). Manome, kad siekiant teisėkūros ekonomiškumo principo įgyvendinimo, yra tikslinga projektus apjungti ir Vyriausybei teikti svarstyti apjungtą Projektą.

Jelena Kučeriaviėnė, tel. +370 706 63935, el. p. jelena.kuceriaviene@lrv.lt